

ENKLE SANGER FOR AKUSTISK GITAR

Sanger steg for steg, så du kan øve på
akkordskift, slagmønstre
og spille med selvtillit

MAGNUS ULVESTAD

HOME LIBRARY

BIND 2

Enkle sanger for akustisk gitar

Hele sanger med enkle akkorder

Magnus Ulvestad

HOME LIBRARY · 2026

Ditt kundeområde

Alle bøkene i pakken finner du alltid på denne adressen:

<https://homelibrary.store/nb-no/pages/kundeomrade-gitar-q7m4x2>

Enkle sanger for akustisk gitar – Hele sanger med enkle akkorder

Magnus Ulvestad

© 2026 Home Library. Alle rettigheter forbeholdt. Publikasjonen er kun til kjøperens personlige bruk. Kopiering, spredning og videresalg uten forlagets tillatelse er ikke tillatt.

Innhold

1.	Innledning	
2.	Sanger med 2 akkorder	
3.	Sanger med 3 akkorder	
4.	Sanger med 4 akkorder	
5.	Sanger med rytme og akkompagnement	
6.	Veien videre	

Innledning

Dette bindet i samlingen inneholder seksten enkle sanger som du kan spille når du kan grunnakkordene fra det første bindet. Sangene er ordnet fra de letteste (to akkorder) til litt mer krevende (fire akkorder og slagmønstre), slik at boka vokser i takt med ferdighetene dine.

Alle sangene i dette bindet er tradisjonelle norske sanger, barnesanger og folkeviser som er gått i arv gjennom generasjoner – enten uten kjent opphav eller skrevet av diktere og komponister som levde for lenge siden. For hver sang finner du første vers (og noen ganger refrenget eller et vers til), med akkordene plassert nøyaktig på stavelsene der du skal skifte.

Slik bruker du boka

Hver sang har den samme, enkle oppbygningen:

- **Overskrift med tittel** og en infolinje: akkordene som brukes, forslag til slagmønster og vanskelighetsgrad.
- **Kort innledning** – noen ord om hva slags sang det er.
- **Akkorder og rytme** – en liste over grepene du trenger for å spille sangen (med henvisning til det første bindet når akkorden er beskrevet der) og et forslag til slagmønster.
- **Tekst med akkorder** – akkorden, i fet skrift, står nøyaktig på ordet eller stavelsen der du skal spille den.
- **Merknad** – et ekstra tips, en variant eller noe artig å vite.

Tegnforklaring

Tegn	Betydning
[C]	Skift til C-akkorden akkurat her i teksten
↓	Nedslag med plekteret
↑	Oppslag med plekteret
Nivå: lett	Alle sangene i dette bindet passer for deg som har gått gjennom det første bindet

Tips: Begynn med å spille sangen uten å synge, bare rytmen og akkordskiftene. Legg til sangen først når hendene «kan» låten så godt at du ikke trenger å tenke på den.

Hvis du ikke husker grepet for en akkord, kan du gå tilbake til kapitlet «Grunnleggende akkorder» eller til «Bonus 1: Akkordoversikt» i det første bindet.

Sanger med 2 akkorder

Vi begynner med de enklest mulige sangene – du trenger bare to akkorder, og dem kan du allerede fra det første bindet. Dette er et godt tidspunkt til å kjenne på hvordan det er å spille en hel sang fra begynnelse til slutt.

Kjerringa med staven

Akkorder: C, G7 · Rytm: ↓ ↓ ↓ ↓ · Nivå: lett

Kort og morsom tradisjonell sang som nesten alle i Norge kan – perfekt til den første lille konserten for familien.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C og G7 (kapitlet «Grunnleggende akkorder», Bind 1). Spill fire nedslag per akkord, og skift grep akkurat der akkordtegnet står.

TEKST MED AKKORDER

[C]Kjerringa med staven, høgt opp i Hakadalen,
åtte pottes rømme, fire [G7]merker [C]smør,
såleis kinna Kari, [G7]Ola hadde [C]før.
Kjerringa [G7]med [C]staven.

Fin sang for å øve på raske skift mellom C og G7 uten å stoppe rytmen.

Fader Jakob

Akkorder: C, G · Rytme: ↓ ↓ ↓ ↓ · Nivå: lett

Den norske versjonen av en melodi som er kjent over hele verden (den franske «Frère Jacques»), ofte sunget som kanon (i to grupper som begynner etter hverandre).

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C og G. Nesten hele sangen ligger på C; G dukker bare opp på «dang» i slutten av hver linje – og det er nettopp derfor melodien fungerer så godt som kanon.

TEKST MED AKKORDER

[C]Fader Jakob, Fader Jakob,
sover du? Sover du?

Hører du ei klokken? Hører du ei klokken?

Ding, [G]dang, [C]dong! Ding, [G]dang, [C]dong!

Prøv å spille sangen to ganger på rad uten pause – det er god utholdenhetstrening for hånden.

Hurra for deg som fyller ditt år

Akkorder: C, G7 · Rytme: ↓ ↓ ↓ (3/4-takt) · Nivå: lett

Den mest kjente bursdagssangen i Norge, med tekst av Margrethe Munthe – verdt å kunne spille utenat.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C og G7, tre nedslag per takt. Første halvdel av verset klarer seg med bare disse to akkordene.

TEKST MED AKKORDER

[C]Hurra for deg som [G7]fyller ditt år!

Ja, [C]deg vil vi gratu[G7]le[C]re!

[C]Alle i ring om[G7]kring deg vi står,

og [C]se, nå vil vi mar[G7]sje[C]re!

Denne sangen er verdt å kunne spille raskt, uten å kikke i boka – den dukker gjerne opp helt uventet, når kaka kommer på bordet. Andre halvdel av verset («Bukke, nikke, neie...») bruker flere akkorder, så den kan du ta når du har kommet lenger i boka.

Så går vi rundt om en enebærbusk

Akkorder: C, G7 · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ · Nivå: lett

Gammel sangleik som mange kjenner fra barnehagen og fra gangen rundt juletreet – for hvert vers gjør alle bevegelser som passer til teksten.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C og G7 – en lys og vennlig klang, der G7 hele tiden leder tilbake til C.

TEKST MED AKKORDER

[C]Så går vi rundt om en enebærbusk,
[G7]enebærbusk, [C]enebærbusk.
Så går vi rundt om en enebærbusk
[G7]tidlig en mandag [C]morgen.

Sangleiken har mange vers – «Så gjør vi så når vi vasker vårt tøy...» og så videre gjennom hele uka – og du kan møte litt ulike versjoner av teksten rundt om i landet.

Bjørnen sover

Akkorder: C, G7 · Rytme: ↓ ↓ ↓ ↓ · Nivå: lett

Tradisjonell sangleik som barn i barnehage og skole elsker – fin å avslutte en øvingsøkt med, for å slappe av.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C og G7, fire nedslag per akkord.

TEKST MED AKKORDER

[C]Bjørnen sover, [G7]bjørnen sover

i [C]sitt [G7]lune [C]hi.

Den er ikke [G7]farlig,

bare man går [C]varlig,

men man kan jo, [G7]men man kan jo

[C]aldri [G7]være [C]trygg!

Du kan øke tempoet for hver gang – i leken ender det gjerne i latter når «bjørnen» våkner på det siste ordet.

Sanger med 3 akkorder

Tre akkorder åpner for et mye større repertoar – en stor del av verdens folkemusikk og viser bygger nettopp på tre akkorder. Hvis forrige kapittel gikk greit, bør dette være det naturlige neste steget.

Mikkel Rev

Akkorder: C, F, G7 · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ · Nivå: lett

Livlig tradisjonell barnesang om den lure reven Mikkel – en sang som barn over hele landet kan, og som alle gjerne synger med på.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C, F (du kan bruke det forenklete grepet fra Bind 1) og G7.

TEKST MED AKKORDER

[C]Mikkel rev satt og skrev [F]på ei lita [C]tavle.

Tavla sprakk, Mikkel skvatt, [F]opp i [G7]pappas floss[C]hatt.

[C]Mikkel rev skrev et brev, [F]sendte det til [C]månen.

Månen sa: «Hipp hurra!», [F]sendte [G7]det til Afri[C]ka.

Hvis F-akkorden fortsatt er vanskelig, kan du midlertidig bytte den ut med Am – melodien høres fortsatt fin ut.

Ro, ro til fiskeskjær

Akkorder: C, F, G7 · Rytme: ↓ ↓ ↓ ↓ · Nivå: lett

Tradisjonell regle og sangleik der de voksne «ror» med barnet på fanget – flott å spille når dere er flere samlet.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C, F og G7, fire nedslag per akkord.

TEKST MED AKKORDER

[C]Ro, ro til [F]fiskeskjær,
[G7]mange fisker får vi [C]der:
[F]én til far og [G7]én til mor,
[F]én til søster og [G7]én til bror,
og [G7]to til den som fisken [C]fikk,
og [G7]det var lille (navn)[C]!

På den siste linjen synger dere navnet til et av barna – når dere spiller sammen, kan dere bytte på slik at alle får «fisken» etter tur.

Per Spelmann

Akkorder: C, F, G · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ ↓ ↑ (6/8-takt) · Nivå: lett

Gammel norsk folkevisе om spelemannen som byttet bort den eneste kua si for å få fela si tilbake – glad, sprek og godt kjent fra barnehage og skole.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C, F og G. Hver linje synges to ganger, og det gjør teksten lett å huske.

TEKST MED AKKORDER

Per [G]Spelmann, han [C]hadde ei [F]einaste [C]ku,
Per [G]Spelmann, han [C]hadde ei [G]einaste ku.
Han [G]bytte bort [C]kua, fekk [G]fela i[C]gjen,
han [G]bytte bort [C]kua, fekk [F]fela [G]i[C]gjen.
«Du [C]gamle, gode [F]fiolin, du fiolin, du fe[G]la [C]mi!»

Spill friskt og legg tydelig trykk på det første slaget i hver gruppe på tre – det er der svingen i sangen kommer fra, som i en dans på låven.

Kua mi, jeg takker deg

Akkorder: G, C, D · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ · Nivå: lett

Rolig og varm sang av Peter Andreas Jensen fra midten av 1800-tallet – en takk til kua for melka, som barn i Norge fortsatt synger i dag.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene G, C og D. Spill stille og mykt, uten å skynde deg.

TEKST MED AKKORDER

[G]Kua mi, [D]jeg takker deg,
[C]deilig melk [G]du gir til meg.
Hver en dag jeg [C]til mitt brød
[D]drikker melka [G]di så søt.

Denne melodien høres også fin ut med fingerspill (plukking), hvis du allerede føler deg trygg uten plekter.

Det satt to katter på et bord

Akkorder: G, D, C · Rytme: ↓ ↓ ↓ ↓ · Nivå: lett

Klassisk tradisjonell barnesang om to katter som klatrer ned fra bordet – og opp igjen.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene G, D og C – god øvelse i å skifte mellom de tre mest brukte akkordene i G-dur.

TEKST MED AKKORDER

Det **[G]**satt to katter **[D]**på et bord, kvirrevirrevit bom **[G]**bom.

Den ene på den **[D]**andre glør, kvirrevirrevit bom **[G]**bom.

Så sa den ene: «Hør, min venn», **[D]**kvirre-virre-virre-virre-vit **[G]**bom bom,

«Sku' vi **[C]**ikke krabbe **[G]**ned igjen?» **[D]**Kvirrevirrevit bom **[G]**bom.

Det jevne tempoet og det gjentakende refrenget gjør dette til en fin sang å avslutte øvingsøkta med.

Sanger med 4 akkorder

Fire akkorder er allerede et ekte konsertrepertoar i det små – like mange som brukes i mange klassiske folk- og rockelåter. Hvis de forrige kapitlene gikk greit, bør disse sangene være en givende utfordring, ikke et hinder.

Mellom bakkar og berg

Akkorder: Am, Dm, E7, C · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ · Nivå: lett/middels

Ivar Aasens kjente dikt «Nordmannen» fra 1863, med melodi av Ludvig M. Lindeman – en høytidelig sang i moll som ofte synges i fellesskap, ikke minst på 17. mai.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene Am, Dm, E7 (E7 i stedet for vanlig E gir en mer «folkelig» klang) og C midt i verset.

TEKST MED AKKORDER

[Am]Mellom bakkar og berg ut med havet
heve [C]nordmannen fenget sin heim,
der han [Dm]sjølv heve tuftene [E7]grave
og sett [Am]sjølv sine hus [E7]oppå [Am]deim.

[Am]Han såg ut på dei steinutte strender;
det var [C]ingen som der hadde bygt.
«Lat oss [Dm]rydja og byggja oss [E7]grender,
og so [Am]eiga me rud[E7]ningen [Am]trygt.»

Den andre halvdelen av hvert vers kan du gjerne spille litt kraftigere enn den første – det får naturlig fram det høytidelige preget i sangen.

Anne Knutsdotter

Akkorder: C, D, G, F · Rytme: ↓ ↓ ↓ ↑ · Nivå: lett/middels

Sang om livet på en fattig fjellplass, med tekst av Claus Pavels Riis og norsk folketone – i denne boka i en enkel versjon, tilpasset gitaropplæring.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C, D, G og F.

TEKST MED AKKORDER

Eg [C]heiter Anne Knutsdotter, Kari er mi mor, og [D]Truls han er min [G]bror;

me [C]bur oppå ein plass, der som ingen skulle tru at nokon [G]kunne [C]bu.

Og plassen heiter Uren, Luren, [F]Himmel[C]turen,
Steinrøys, Steinrøys, [G]Svelti[C]hel!

Sangen har flere vers, og hvert av dem ender med en lang rekke artige navn – perfekt å synge i kor, gjerne litt raskere for hver gang.

Blåmann, Blåmann, bukken min

Akkorder: D, A7, G, Em · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↓ · Nivå: middels

En av de mest kjente norske barnesangene, med tekst av Aasmund Olavsson Vinje og melodi av Anne Haavie – med en enkel versform som går igjen i alle versene.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene D, A7, G og Em.

TEKST MED AKKORDER

[D]Blåmann, Blåmann, [A7]bukken min,
tenk på vesle [D]guten din!

[D]Bjørnen med sin [G]lodne fell
[Em]kan deg [A7]taka seint i [D]kveld.

[D]Gamle Lykle, [A7]moder di,
seint kom heim med [D]bjølla si.
[D]Så ikring seg [G]ho mund' sjå,
[Em]liksom [A7]der var fare [D]på.

Alle versene følger nøyaktig den samme akkordrekkfølgen – når du har lært det første, kan du spille resten av sangen med en gang.

Pål sine høner

Akkorder: G, C, D, Em · Rytme: ♩ – (2/4-takt, rolige, lange slag) · Nivå: middels

Gammel norsk folkevise om Pål som slapp hønene ut på haugen – og om reven som var ute med den lange rova si.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene G, C, D og Em. Spill rolig, med lange, fulle nedslag – denne sangen trenger ingen rask rytme.

TEKST MED AKKORDER

[G]Pål sine høner på [C]haugen ut [G]sleppte,
[D]hønen' så [G]lett over [D]haugane [G]sprang.
[G]Pål kunne vel på [C]hønom for [G]nemma:
[D]reven var [G]ute med [D]rova så [G]lang.

[G]Klukk, klukk-klukk! sa [D]høna på haugom.
[G]Klukk, klukk-klukk! sa [D]høna på haugom.
[G]Pål han sprang og [C]rengde med [G]augom:
[D]«No tor' eg [Em]ikkje koma [D]heim åt ho [G]mor!»

Prøv å spille denne sangen bare med ett langt nedslag i begynnelsen av hver takt – i rolige sanger er det ofte det som låter finest.

Bæ, bæ, lille lam

Akkorder: C, G7, F, Dm · Rytme: ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↓ ↑ ↑ · Nivå: middels

Munter og rytmisk barnesang, kjent i hele Norge – flott å spille med et lett og ledig plekter.

AKKORDER OG RYTME

Akkordene C, G7, F og Dm, med slagmønsteret fra kapitlet «Akkordskift og rytme» i Bind 1 (↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↓ ↑ ↑).

TEKST MED AKKORDER

[C]Bæ, bæ, lille lam, [G7]har du noe [C]ull?

Ja, ja, kjære barn, [G7]jeg har kroppen [C]full.

[F]Søndagsklær til [C]far

[G7]og søndagsklær til [C]mor,

og [F]to par [C]strømper til [Dm]bitte[G7]lille [C]bror.

Fin sang å avslutte en øvingsøkt med – tempoet og energien kommer helt av seg selv.

Sanger med rytme og akkompagnement

Du kan grunnakkordene og klarer å skifte mellom dem noenlunde flytende. Nå er det på tide å legge rytme til – for det er rytmen som gjør at akkompagnementet høres ut som en ekte sang, og ikke bare som en fingerøvelse. I dette kapitlet lærer du fire slagmønstre som holder til de fleste enkle sanger, og så øver du på dem med fem tradisjonelle sanger.

Noter til sangene finner du lett på nettet eller i sangbøker – her konsentrerer du deg om akkompagnementet: akkorder, rytme og spillemåte. Oppsettene nedenfor er et forslag til øving – når du kan melodien til en sang, kan du tilpasse lengden på hver del til fraseringen.

Slagmønstre som er verdt å kunne

Hvert mønster er skrevet med piler: ↓ betyr nedslag (fra den tykkeste strengen mot den tynneste), ↑ betyr oppslag. Du slår med håndleddet, ikke med hele armen – bevegelsen skal være ledig og jevn, som en pendel.

6/8-rytme – vuggende og rolig

Takten deles i seks åttendedeler, men i praksis kjenner du den som to store «vugginger». Den passer utmerket til rolige, lyriske sanger.

Mønster: ↓ ↓ ↑ ↓ ↓ ↑

Tell «en-to-tre, fire-fem-seks», og slå ned på «en» og «fire» og opp på «tre» og «seks». Resten er lette, stille hjelpebevegelser med håndleddet som holder tempoet.

Vals i 3/4 – tre slag i takten

Den klassiske «en-to-tre»-rytmen, der det første slaget er det sterkeste (ofte bare bassen i akkorden) og de to neste er lettere.

Mønster: ↓ ↓ ↓ (kraftig – lettere – lettere)

Du kan også spille varianten «bass-akkord-akkord»: på «en» slår du bare den dypeste strengen i akkorden (bassen), og på «to» og «tre» hele akkorden med en lett bevegelse nedover.

Countryrytme – vekselbass og akkord

Dette mønsteret gir en følelse av at sangen «går», og låter bra i raskere, glade sanger.

Mønster: bass ↓ ↑ ↓ bass ↓ ↑ ↓

På de sterke taktslagene («en» og «tre» i 4/4-takt) spiller tommelen – eller plekteret – bare den dypeste strengen i akkorden, og mellom dem fletter du inn lette ned- og oppslag over alle strengene.

Folkrytme – det enkle ned-opp-slaget rundt leirbålet

Det mest allsidige mønsteret, som passer til nesten alle enkle sanger i 4/4-takt.

Mønster: ↓ ↓ ↑ ↑ ↓ ↑

Dette er det samme mønsteret som man vanligvis lærer først – her kommer du tilbake til det for å bruke det på konkrete sanger, og ikke bare som en tørr øvelse.

Tips: Før du bruker et mønster i en sang, øv på det for seg på én akkord (for eksempel Em) til bevegelsen i håndleddet går av seg selv. Først da legger du til akkordskiftene.

Fem sanger å øve på

Velg én sang å begynne med – helst en du allerede kan melodien til. Spill først bare akkordrekkefølgen uten å synge, prøv deretter å legge til rytmen, og til slutt – hvis du vil – synger du med.

Kråkevisa

Akkorder: Em, Am, D · Rytme: 6/8 (↓ ↓ ↑ ↓ ↓ ↑) · Nivå: nybegynner

Tradisjonell norsk folkevise om mannen som møtte ei kråke i vedaskogen – kjent over hele Norden. Et enkelt oppsett med tre akkorder i moll gjør den til en fin sang å begynne å jobbe med mollklangen på.

AKKORDER OG RYTME

- Em = 022000
- Am = x02210
- D = xx0232

Spill 6/8-mønsteret i jevnt tempo, og hold hver akkord i hele takten før du går videre til neste – eller en halv takt når det står to akkorder i samme rute.

AKKORDOPPSETT

Del	Takt 1	Takt 2	Takt 3	Takt 4
1. del («Og mannen han gjekk seg i vedaskog...»)	Em	Em	Am	D
2. del («Då sat det ei kråka...» + «Hei fara!»)	Em	D – Em	D – Em	Am – D – Em

Skiftet D–Em er ofte det vanskeligste i starten – øv på det for seg, sakte, før du spiller hele sangen i riktig tempo.

Anne Knutsdotter

Akkorder: C, D, F, G · Rytme: countryrytme · Nivå: nybegynner/litt øvet

*Munter sang om livet på fjellplassen, her med et enkelt
akkompagnement i C-dur – lettere å spille i starten enn i D-dur,
som sangen ofte står i.*

AKKORDER OG RYTME

- C = x32010
- D = xx0232
- F (forenklet) = xx3211
- G = 320003

Forenklet F spiller du bare på de fire tynneste strengene – de to tykkeste demper du, eller du lar rett og slett være å slå på dem.

AKKORDOPPETT

Del	Takt 1	Takt 2	Takt 3	Takt 4
1. del («Eg heiter Anne Knutsdotter...»)	C	C	D	G
2. del («vi bur oppå ein plass...» + «Og plassen heiter...»)	C	G – C	F – C	G – C

Hvis forenklet F fortsatt er vanskelig, kan du foreløpig bytte den ut med Am – oppsettet låter fortsatt bra, og du går tilbake til F når fingrene har blitt sterkere.

Per Spelmann

Akkorder: C, F, G · Rytme: 6/8 · Nivå: nybegynner

Gammel norsk folkevisе om spelemannen og fela hans, bygd på tre akkorder. Den vuggende 6/8-rytmen passer perfekt til den.

AKKORDER OG RYTME

- C = x32010
- F (forenklet) = xx3211
- G = 320003

Spill 6/8-mønsteret (↓ ↓ ↑ ↓ ↓ ↑), og hold hver akkord i hele takten – eller en halv takt når det står to akkorder i samme rute.

AKKORDOPPETT

Del	Takt 1	Takt 2	Takt 3	Takt 4
1. del («Per Spelmann, han hadde...»)	G – C	F – C	G – C	G
2. del («Han bytte bort kua...»)	G – C	G – C	G – C	F – G – C

Dette er en fin sang å synge i fellesskap – prøv å spille den for noen, selv om du kjenner på nervene. De enkle akkordene gjør at du kan konsentrere deg om rytmen.

Pål sine høner

Akkorder: G, Em, C, D · Rytme: bass-akkord i 2/4 · Nivå: nybegynner

Norsk folkevises i hallingrytme (2/4-takt) – med to tydelige slag i hver takt passer den perfekt til en enkel veksling mellom bass og akkord.

AKKORDER OG RYTME

- G = 320003
- Em = 022000
- C = x32010
- D = xx0232

Spill varianten «bass-akkord», slik du kjenner den fra valsen, men med to slag i takten: på «en» bare bassen i akkorden, på «to» hele akkorden med en lett bevegelse nedover. Her tilsvarer hver rute i tabellen omtrent én til to takter av melodien.

AKKORDOPPSETT

Del	Takt 1	Takt 2	Takt 3	Takt 4
Vers («Pål sine høner...»)	G	C – G	D – G	D – G
Refreng («Klukk, klukk-klukk!...»)	G – D	G – D	G – C – G	D – Em – D – G

Legg merke til overgangen fra C til D – begge akkordene spilles nederst på gripebrettet, så skiftet bør være kort og sparsomt i bevegelsen.

Bæ, bæ, lille lam

Akkorder: C, Dm, F, G7 · Rytme: countryrytme · Nivå: litt øvet

Munter og kjent barnesang, fin for å øve på raskere akkordskift i en livlig rytme.

AKKORDER OG RYTME

- C = x32010
- Dm = xx0231
- F (forenklet) = xx3211
- G7 = 320001

Tempoet er livligere her enn i de forrige sangene – begynn veldig sakte, og øk først når akkordskiftene går uten nøling.

AKKORDOPPETT

Del	Takt 1	Takt 2	Takt 3	Takt 4
1. del («Bæ, bæ, lille lam...»)	C	G7 – C	C	G7 – C
2. del («Søndagsklær til far...»)	F – C	G7 – C	F – C	Dm – G7 – C

Hvis tempoet blir for høyt, kan du spille hele oppsettet med bare nedslag (↓ ↓ ↓ ↓) i stedet for full countryrytme – da er det lettere å henge med på skiftene.

Obs: Hvis du får vondt i handledet eller fingertuppene etter lang tids spilling, ta en pause. Litt ubehag er normalt når man lærer, men smerte er aldri et signal du skal overse.

Veien videre

Nå har du et solid grunnlag: du kan flere akkorder, klarer å skifte mellom dem og spiller i en enkel rytme. Dette er et godt tidspunkt til å se litt lenger fram – å bli kjent med noen verktøy og vaner som gjør at du kan utvikle deg videre som gitarist på egen hånd, lenge etter at du har lukket denne boka.

Capo – en enkel måte å bytte toneart på

En capo er en liten klemme som du fester på tvers av halsen. Den hever stemmingen av gitaren med like mange halvtoner som båndet du setter den på, slik at du kan spille de samme akkordformene du allerede kan, mens sangen likevel låter i en annen, lysere toneart.

Dette er svært nyttig når melodien ligger for høyt eller for lavt for stemmen din – i stedet for å lære nye og vanskeligere grep flytter du bare capoen og spiller videre med akkordene du kan.

Capo på bånd	Du spiller C-formen, det låter som	Du spiller G-formen, det låter som
1	C#/Db	G#/Ab
2	D	A
3	D#/Eb	A#/Bb
5	F	C

Tips: Sett capoen rett bak båndet, ikke oppå det – da klinger strengene rent, uten skurring.

Transponering – å spille i en annen toneart

Å transponere betyr å flytte hele sangen et bestemt antall halvtoner opp eller ned. Du kan gjøre det på to måter: med capo (som over) eller ved å bytte ut selve akkordene med andre, slik at avstanden mellom dem blir den samme.

Den enkleste måten å lære transponering på er å huske akkordrekkefølgen med romertall i stedet for akkordnavn. Hvis en sang følger rekkefølgen I–IV–V, betyr det C–F–G i C-dur og G–C–D i G-dur. Når du kan rekkefølgen, kan du spille den samme sangen i nesten hvilken som helst toneart.

Trinn	C-dur	G-dur	D-dur
I	C	G	D
IV	F	C	G
V	G	D	A
vi (moll)	Am	Em	Bm

Å spille etter gehør

Å spille etter gehør, altså å finne akkordene til en sang uten noter, virker vanskelig, men det er en ferdighet du bygger opp i små steg.

1. Finn grunntonen (bassen) i sangen – nynn den sammen med innspillingen til du er sikker på hvilken streng og hvilket bånd du hører den på.
2. Hør om sangen låter glad (dur) eller trist/mystisk (moll) – det forteller deg om du skal lete etter en durakkord eller en mollakkord.
3. Begynn med å prøve den vanligste rekkefølgen, I–IV–V (i C-dur: C–F–G), eller i–iv–V i moll (for eksempel Am–Dm–E7) – det er

overraskende mange enkle sanger som kan spilles med nettopp disse tre akkordene.

4. Skift akkord akkurat i det øyeblikket «noe endrer seg» i melodien – med tiden begynner øret ditt å merke det av seg selv.

Tips: Øv på å spille etter gehør med sanger du har kunnet utenat i årevis – da kan du konsentrere deg bare om akkordene, og ikke om å huske melodien.

Å synge og spille samtidig

Å kombinere sang med akkompagnement kan være vanskelig i starten, fordi hjernen må holde styr på to ting samtidig. Noen måter å gjøre det lettere på:

- Spill først rytmen til et opptak uten å synge, til hånden spiller «av seg selv», uten at du trenger å følge med.
- Prøv deretter bare å nynne melodien uten ord, mens du hele tiden spiller akkompagnementet.
- Til slutt legger du til ordene – hvis du mister rytmen et sted, sett ned tempoet i hele sangen, ikke bare i den ene delen.
- Syng litt svakere enn vanlig i starten – mindre innsats med stemmen gir mer oppmerksomhet til spillingen.

Nye akkorder å lære

Når du føler deg trygg på akkordene i denne boka, er det naturlige neste steget å utvide repertoaret av grep. Her er noen akkorder det er lurt å forberede seg på i neste fase:

- **F** (full barré) = 133211 – vanskeligere, fordi du må trykke ned alle strengene med pekefingeren, men den åpner for mange nye tonearter.
- **Bm** = x24432 – enda en barréakkord, mollakkorden som hører sammen med F-grepet.
- **A7** = x02020 – erstatter ofte vanlig A og gir sangen en karakteristisk, litt «bluesete» klang.
- **Dm7** = xx0211 – en myk variant av Dm, lett å spille rett etter den.

Øvingsrutinen din

Regelmessighet er viktigere enn hvor lenge hver økt varer. Forslag til plan for de neste ukene:

Del	Tid	Hva du øver på
Oppvarming	3 min	Repetisjon av akkorder du kan, langsomme skift
Teknikk	5 min	Slagmønsteret du holder på å lære
Repertoar	10 min	Sangen du jobber med akkurat nå
Utforsking	5 min	Spille etter gehør eller prøve en ny akkord

En slik økt tar under 25 minutter om dagen – nok til at du i løpet av noen uker merker tydelig framgang, uten å risikere å miste motivasjonen eller slite ut fingrene.

Obs: Hvis du mellom øktene kjenner smerter i håndleddet eller fingerleddene, ta en lengre pause og snakk med en lege – ingen framgang er verdt en skade.

Å spille gitar er en vei uten noen tydelig slutt – det vil alltid finnes enda en akkord, enda en sang, enda en rytme å oppdage. Se på det som noe positivt: du har mange timer med hyggelig og givende øving foran deg.